

ԻՍԹԱՆՊՈԼ ՄԱՅԻՍ 12

10. 11. 12. 13. 14. 15.

ՖՐԱՆՍԱԻՆԹԻԽԱՊԼԱՐԸ

Պուս կիւնէլբուս Էֆրեաբը ամմէյի
բահաթթը Խաւն մէսէլէբուսն Էն
պէյիքիքիւ, թէլէկրաֆէլըն բէյ տը
բէյ խապը վըրտիքի Բաբիգտէ Իմր
օլունան Եւնի կէօթէրիշէր օմմուշ
տուր :

Ֆրանսուա Դաբուօնա գարշը պէր
Ֆրեդա վար իտուկին պիմէլէն եօդ
կիպի տիր , Լաբին պու զըտտիլիմնէ,
էսաս իւրլրինէ պինա օլունմաշ տուր ,
եանի Դաբուօնուն շախաթը մը սէվմէզ-
լէր , Դաբուօնը իմր իմրլրլր թախլմըն-
տա մը կիօրէկ ք իսմիլմէվլը , եօսաս
ըէթէպիէք մի իսմլրլրլր :

Նաբոլժնուն շախմատային կենտրոն է ,
քննարկ ,պիր տալտա տուրմադ , բո
լիթիդադնտան տալտա , էննկպիլի
տան սկվիլմէսինն պիր հադդ օլտպի
լիր . լաքին Ֆրանսիզլար քննարկիր տա
լիր , բէք էօլէ պիր սադ տալտա տու
րուր մէշրկատն պիր միլլիթ օլմադդ
լարնտան , Նաբոլժնուն սկվիլմէսինն պի
լիւք պիր վէսիլլէրի օլմադ :

Նաբօլեօնուն, իմբերաթօր թաւա-
թընտա պուլունմարնա կէլինճէ, Նա-
բօլեօն վէլատէթ հուգուգու իլէ թաւա-
թա չըգմըջ օմայլույ, Զըաննօրլարըն
քէնտի գուրալարը իլէ թաւաթա չըգմըջ
տըրը, լաքին պու գուրալարտա Նաբօ-
լեօն կիլլի թէնտիլէր իշլէթմիշ իմիշ-
պաղը զաննն ճիլլէլը վուգու պուլ-
մուշ իմիշ, պունլարըն ճիշ պիրի, ծուռն
իմբերաթօրլուգու հագգընտա վլըրլին
գուրալարըն գուվլլթին չիւրիւթէպի-
լէճէք տըրէճէտէ գուվլլթլի տէլլէլը
տէլլ տըրլըր, լիւրա մուղայրինճ գուրա
վէրէնլէր սէրպէսթ սլըպէսթ Զըաննաւա
կէզտիքէ, Նաբօլեօնու գուլլանտըղը
վարիղըր, մէպուլուգ գուրալարըն
գազանմագ իշին, ճլը քէսին իճրա իթ-
տիքլէր ուսուլա միւլթապըղ պիր շէյ
օլուր :

Բերեւպէիք իսթիմլէրինէ կէլին-
նէ, Յրանսա, չու սոն տէհրտէ 1789
տա իւք, վէ 1848 տէ սոն տէֆա
օլարադք րէբրւպլիք հէլէթինէ կիրմիշ
իս, տէ, իւքի, պրերինի վլ, սոնունհուսու,
իւշինհնէ եանի, շիմօրքի Նարօլին
էլէ իլէ ֆէսիս օլմուշ տուր. պու իքի
շախս եա իմէքաթօք, նասըլ օլուրտա
պու րէբրւպլիքիւրէր լաշվ իթմյէ մու-
լաֆֆադ օլալիլլուրէր, էկը Յրանսալ
միլէլիշ քէնտիս րէբրւպլիք իսթիմիշ
օլաւ: Պրէ շախս չըդլպ տա Ամլրիգա-
տաքի րէբրւպլիքի ֆէսիս իտէպիլիւր մի
քի, Յրանսա րէբրւպլիքինէ պունշար
ֆէսիս իտէպիլտիլիւր:

ԲԵՐԵԱՎԼԻՔ ԿԻՎԻՔ՝ ՎԱԳՈՍԱ ՍԱՂ ՎԷ
ԿԼԻՂԼԷ՝ ՀԻՔԻՄԱԼԵԹ ԹՈՐՈՂԸ ԵՈՂ ՄՈՒՐԻ,
ԼԱՔԻՆ ՀԻՔԻՄԱԼԵԹԻՆ ՀԵՂԵԹԻ ՂԵՐԻՆԱԿ-
ԼԻՔ ՕՐԴՈՂՍՐՈՂԸՆ, ԱՏԱՂԻՒԻ ՂԵՐԻՆԱԿԼԻ-
ՔԻՆ ՕՐԴՈՂԸ, ԵՐԵՄԻԱ ՀԻՔԻՄԱԼԵԹ ՎԷ Մ-
ԶԱԼԻ ԱՅԴՈՒ ԱՅԴՈՒ ԷՔՔԵՐԱՂԱՐԱՍ ՍԱՂ

հիպ հէ. յէ. յէ. յէ. յէ. օլմուշ օլուպ, պիրի պի-
րնէ գարբը դուրուժուշ օրտու մէյ-
տանընա տո՛նիւր վաթանկարը, վէ տու-
խիւի կիւճէլիւքլուտնէ պաշ դուրթարա-
մաղլար. վէ պու տախիլի ուշդունսուգ-
լուզլարըն տէվամի, չիւրհէ հօզ տուր
քի, էննէպիլէրէն էնթէրնէօլարընա աղ
Ֆուրսաթ տէյիւ տիր, վէ պիր քէրրէ,
էննէպիլէր պու Ֆուրսաթը էլտնէ դա-
չըրմամայը դուրուզլարընտա, հալի
էլէ տախիլտնէ պիրի վաթանքէրլիւրիք
քէլամաղլար էլէ զուհօւր իտըր'ք, իտա-
քէի հիւքիւմլիթի էլտէ իթմէյէ գալզը-
շըր վէ դանտունամէյի վէ սալլըր հ'ր
շէյի ֆէսիս իտըր'ք, քէնտախի պիր տիկ-
տաթօր օլուր, վէ ահալիս տախի օլ
տիկտաթօրա սէվիլնէ սէվիլնէ պաշ էյ-
մէյէ մճպուր օլուր, վէ « երկու չար-
եայ պարագայի » մէպտիսիտէ տըր խա-
թըր իթմէյէ պաշլար :

Իշխէ պէօյլէ օլմուշ տուր Ֆրանստատ իճրա օլունան ըխիւպլիքլընն ֆէսիի :

Լաբին Ֆրանսա ահալիի 1789 ՎՆ
1848 տ. քի պուլունտուրը հալեանէ տ. -
յիւ մի° տիւ շիմոի, ՎՆ շիմոի լա յալ-
լադդըլըրը եա իհաաա իոտէ՛լ, քի լի
հուհուրի, լի լի պաղը սաղլամադա սիւղ-
լիէտի° թ մի տիւրի :

Հիւմհուրիյէթին էտաք , ահալի
հիւքմտարլըղը վէ հէր էֆրառըն պու
պապտէ սէրպէսթ օմտար ոյր :

Յըսանսա ահալխսնտէ հիւքմտար
օլանա լազըմ օլան խառտէլէր վաթ մի
տըր : ԽԷԷ ԼՎՎԼ հիւքմտար օլան ա-
հալի , հազգանիյէլթչնաս , վէ տուր-
վոն զան ին տիւշիւնէր օլմալը : Յը-
սանսաղլորն զանկարը իսէ տիւնեանա
մալիւմ տիւր : Խքննճի հիւքմտար օլան
ահալի՝ քէնտի քետֆֆէյի իղթիղալա-
րընը , քէնտիսնտէն պաշտա քիւնեոնէն
սալալմէմէնէ : Պասանկաղալ իսէ ալ

մէպտէտէն բէք ուղագրութա տըրըար, վէ-
մէպտէտէն Զիւքիմէթին պաշը օյան
դալստան բէք չօղ չէլըր ումարըար,
Էրանի օլչալա, քէնտիլըրինէ իշ պոլմա-
լը, ուճուղ Էէմլը Էէտիրմէլի, Իյի Էյ-
Էնտիրմէլի մէքիթէպըր աշմալը վէ սայը-
րէ —Իւլէնճի, Զիւքմտար օյան տճալի
Զիւք Էֆրատըր նապը պիր դանսոն Զուտու-
տունտա օլարապ, Զիւքմտար թանըմալը
Պըրանսըղյար Էսէ, ճիւմճիւրիյէթ վաղ
Էսալը իթմաղ, Պըրանսա Էճալիսին
Էքսրիյէթինն սօփուլուլունու, առէթ-
լըրնի վէ իթիգասլարըրը, ապա վա-
ղիֆէ իթմէլըր վէ վաղ իթիգիլըր
դանսոն ճիւմճիւրիյէթ Էսապը իւղըր,
Էճալինն Էքսրիյէթինն ըյի օլաճագ
Էլըրտէ, Էճալիյէ պիր Էմը օլունույօր
առէթմալ Էրան իտիյիր, վէ սայըրէ :

Իմսի Ֆրանսերդ միլլթիմտէ պու
սիլլէազլար պուլունտուգճա, պիզճէ
Ֆրանսատա, ճիւմհիւրիյէթ իհտաս օլ-
նայլըզ վէ իհտաս օլտ տալի, ու-
լուն, միւտտիթ տէվամ իտիլէպիլ-
նիսի պիր աղ շիւբէճի կէօրիւ-
սիւր, վէ Ֆրանսերլարրն տիւշիւ-
սիւր թազրմր տալի, պունտն ալթիլ

օրոշուղուն պիւլիւր, ր, վէ պու արեւելեան-
ճէիւր իւն պիզ շու նէթիճէյէ իբ'բիզ
քի, վագաա Յրաննատա շիմոի պա-
զ ըլտթ ճիւմճիւրիյէթ պաղըըմաղա
իսէլըրաւ, պու սէսէր ղիւտաւ Նա-
բոլճնա օդր թէհտիտ նիվիւտն տիր,
նէթէքիս թամ նիյէթ իւն ճիւմճիւ-
րիյէթ թարաֆտարյըղը :

Դարձել են , աւօրթի էլ թրաֆը եանկերն սարմըշ պիր էլ տէլ օթուռուդ կիպի , Գրանսայը պու եանկընտան թուխուղուռմամոգ Էջքեարընտա կէզմլքտէ տիր . Ամրիգատա Խնկիլթրաատա , Պէճիքատա , Սպանետա , Եթալետա վէ սայըը եւրլորէ մաթպուռաթ սէրպիթիլթի մէվհուտ օլուդ , Գրանտա միւլէլիթիլրի կ'ըէյի կիպի Կարօլէնա գարշը տըրլար , վէ հագարը տալի վար տըր , զիրա Ամըգա վէ Խնկիլթըրա հիւքեմլթիլրինէ մաթպուռաթ սէրպիթիլթիինէ , հայաթ պաթիշ թիտիլինի պու միւլէլիթիլր կ'օրտիւքտէ , Գրանսատա պու մէպուէ մէմալիքէ Զիրեան վ'ըրը տէ յուհաաըլ ինանապիրիլր :

ՊՈՂՆԱՆԻ մատու, ՏԵ մուհարեպէսն-
տե, Դաբօլօն հաղ ըլ լիլէր, Կրուսիանըն
ի իշտիկի մուհարեպէսնին նէլծիծէսնի
ե, յիճէ քէ Ֆ իտ, մէտիկինտէն, Վէ օլ
եւիւղտէն Էլլըթա միւվաղնէսի պօղու-
մաւ զ կիպի օլտուրունտան, պու մուա-
լի նէսիղ լիբուն Ֆրանսայը խարիճի պիր
լարարա օղ լաթ մամաղ ի չին, զուվ վէ-
յի աալը լի յէսնին աթըրմաղա մհպուր
ըլտու, պու իսէ, պարու թսուղ Ֆագաթ
հարաթի տանիլի պիր մուհարեպէ տի-
նէ ք օլտուրունտան, Ֆրանսա ահալիսի
պուհեւղտէն տաթի Դաբօլօնա կէրէ յի
լիպի դարդը տըր :

Մէքսիկա մէսէլէսի տալիս քէնտի
ան ու շէրէֆինէ: ուֆադ պիր լէքէ օլ-
նատր :

Նաբօլէճնուն պու ԵանԼըչարը պիր
 Դաննան մէյտաննա տուրուր իքՆէ,
 Լէ տիկէր Եանտան, զահիլտէ սըրպէ,
 ԻքՆէ/թ լուղէ/թլէրի կըրիւլ/թիւսիւ, ֆա-
 Լաթ/թ ֆիիլէՆ ղուճնուն աքսի հարաքէ/թ-
 Լր իճրա օլունմադտա օլտուղճա, պու
 Դին տէյլլ իտէ, Եարըն, եա օ պիր
 Իւն, էլպէ/թտէ Ֆրանսա ահալիսի պիր
 Լօպ/թըրիչէ միւրաճաաթ իտէճէք խոի,
 Դչէճէ չու շիմոթիքի կէօպ/թըրիչէրին պաշ-
 Ըճալարը տալիի կըրչի ճիւմհիւրիյէ/թ
 Գորուսունու Լօթիւրմէքտէ իսէլլը տէ,
 Դտտտէ ասըլ ճիւմհիւրիյէ/թ վազ ի/թմէք-
 Իքտէ օյմայրպ, Նաբօլէճնա գարշը օ-
 ան խըրպարընըն պիր ալէամէ/թի տիր,

Շիմոնի հեր քէսին Էնտիշէսի, պու-
լէօս[Յ]րիշէր Եօյլլաճազ մը, պաստորը-
աճազ մը պունուն քէֆինտէ տիր :

Պրւնտուն ներթիծէսինի քէչֆ իթմէք
է. յղամպըրէրին իշի տիր . լաքին իհ-
թմալ ի խսինի պուլմաղ տալտի ինսանլա-
լին մէրաղրնտան տոր :

Պէտքէ պու ալեամէջէլըին եայը-
նասընա պէօյիւք պիր սէպէպ եօգ
ռուր, զիրա ահալինին միւրատը նէ
որի. Նաբօլնուն 'առավ մէ յի իճրայիւ-

րիմեն՝ պիւր հուսուում մը՝ զոյմագ, ոչ
 միպտէ յի իլ ըի՛ր հի՛օթ իւր՛նձ, ք վէ եւ իս-
 թիսհապ իտնձէք միպուպտը ինթի-
 իսապ իթմձք պու կիւն քէնտի լլլ՛րին-
 տէ տիւր։ Նաբօլծօնու թաւսթընտան ա-
 ռադա ալըպ, ելըինէ պիւր տիկլընի մի՞
 իմբլրաթօր նասպ իթմձք, պու պիւր ազ-
 կիւնձն, օլտուգտան մատաա (Ղիւրա ա-
 սաաքիւր հանկը թաքաֆտա օլտուգուո նա-
 մալիւմ տիւր) պիւր ատամ՝ տէ յիշթիւր-
 միշ օլմագտան պաշգա պլօյիւք պիւր
 սմ՛րէ հասըլ իթմէգ, զիւրա կկլր կէլէ-
 ձէք իմբլրաթօր տախի, շիմտիքի կիպի
 օլտուգտան տօղըու միլէլթէ միսու օ-
 աւաճագ իսէ, պու միսուլիյէթն հաթլյի
 պիւր շէլ օլուր հօգ կկլր իմբլրաթօրու
 ինիսթիւրօլարը միճնէս միսու օլաւագ-
 ար իսէ, պունու շիմտիքի ինթիսապ
 իտնձէ քլ՛րի միպուպտը հիւքիւմէթէ
 իթմթար իտէպիլիւր՛ը, վէ Նաբօլծօն
 հալըլթլթլրի տախի պիւր տիւշիւնձէ ի-
 լէ պունու դապուլ իտէպիլիւր, շէյլէ
 քի, Նաբօլծօնուն միւրատը կկլր նէս-
 լինի դայպ իթմ՛յիպ, օղլունու Ֆը-
 րանսա թաւսթընա իմբլրաթօր իթմէք
 իսէ, քէնտի բէք ալէա պիլիւր քի, օլ-
 լէլ՛նձէք վազթիւն լօնուգ իմբլրաթօրը,
 տօղըուտան տօղըու միլէլթէ միսու օլ-
 տուգունտա, Նաբօլծօննէսի Նաբօլծօ-
 նուն թօրնունա վարամագ, սէօնէր. իմ-
 տի իմբլրաթօր նէսլինի պազը
 սազաւաննը նս ալէա թարիգի, մէ-
 պուսլարը մինիսթիւրօլար իլէ միւնտաէ-
 լէլ ուղըաշտըրըպ, իմբլրաթօր ֆա-
 իիւրասընը, միլէլթէ դայէթ պի թա-
 աֆ կլօսթէռմէքլէք տիւր :

Լաքին Վոսկարեն քեռֆֆէսի թախ
նիստէն ի պարէթ օլուպ, Լիբրօբատան
ի իւրուտ խոսէ՛ք զպարթալարն մոռ-
թասալ միւթալաւարնա պէքէմէմիզ
աղ ըմարր :

— Սէջլէնտիկինէ նէզարէն , Կարէ-
լաւտի թարափոտարանը իւկ կէշէնլըտե
նուզու պուլան մարազա Էննասընտա ,
Օմանտա պուլունան Մ . Գըմէն դոն-
օլտուն Բաբալան իպրազ իյլէտիյէ
թըրմէթլըրի , ըշլէա Կընէթ լմաշսին
թմէմիյ սիր :

— Մեմլէքէթէյն պէյի Բընս Շար-
ը ճէնսալլընինն , Բընսէս տը կալ
մէլիւսի Բընսէս Թիքա իլէ աղտը նի-
սէն իլլմէք մատտիսնտէ մուվա-
նագալ իլլ մուլամայըպ , « պիր կէնճ վէ
իւննս Ուլաս դըլը իլն , թէղէվիլնճ
թմէյէ գարար վըրմի օլտուղու հա-
ւատիսթտան տոր :

— Աստիճանաւ թէքնիյ նստ մաս-
նալուտէ պիր է՛նի գաբըսը հքի էրքէք
է հքի գըզ պիրտէն տօղուբուպ, անա-
նէ կլլատ քէմաւը սըհհէթտէ պուլու-
տայօրտըմըշ: Գօծասը խմբալթօր
ալըլէլըմին, պիրթէլէկրաֆէ Կահ-
մայը թէքիֆ իլլատիխնտէ, միշա-
նէլէհ հաղըլթէլըր տախի էշ պու իս-
խտայը քապուլէ իլլտին, վէ քէնտի-
նէ վէ գլէալթէլէն Գօնիք Պլէկորդ ճէ-
տայլիհնի իրտայ, վէ մուտնոն Յա-

